

VŠEOBECNÉ ODPORÚČANIA PRE ONKOLOGICKÝCH PACIENTOV POČAS PANDÉMIE COVID-19:

S ohľadom na komplexnosť problematiky je potrebné aby boli rozhodnutia individualizované, **preto odporúčame onkologickým pacientom aby si postup ďalšej liečby, alebo sledovania po liečbe dohodli so svojim ošetrojúcim onkológom.**

Pacienti, u ktorých je novodiagnostikované onkologické ochorenie v čase súčasnej pandémie sú naďalej vyšetrovaní v nezmenenom režime a ich sledovanie, či liečebný plán je individuálne prispôsobený aktuálnej situácii.

Kedže onkologickí pacienti, hlavne tí, ktorí majú aktívne ochorenie, alebo sú v aktívnej onkologickej liečbe majú všeobecne slabší imunitný systém, sú vo vyššom riziku, aj keď sú v mladom veku. O to je ich ochrana významnejšia, čo je potrebné aby si uvedomili aj tí, ktorí sú s nimi v kontakte. Aj pre onkologických pacientov a ich okolie platia všeobecné zásady ochrany pred prenosom infekcie, ako je nosenie rúšok, umývanie a dezinfekcia rúk a izolácia od potenciálnych nosičov infekcie.

Všeobecné informácie je možné nájsť na webovej stránke Slovenskej onkologickej spoločnosti (SOS) <http://onkologia.sk/> a Národného onkologického inštitútu (NOI) <https://www.noisk.sk/>. Odporúčame tiež sledovať webovú stránku Ministerstva zdravotníctva <https://www.health.gov.sk/Titulka> a Úradu verejného zdravotníctva <http://www.uvzsr.sk/>.

Nie je zriedkavé, že onkologickí pacienti, hlavne tí, ktorí majú aktívne onkologické ochorenie, alebo sú na aktívnej onkologickej liečbe majú horúčkové ochorenie spojené s postihnutím horných dýchacích ciest. V súčasnej situácii je potrebné v rámci diferenciálnej diagnostiky u každého s typickými prejavmi **myslieť na potenciálne ochorenie COVID-19.**

Platia tu všeobecné zásady, že by mal byť vyšetrený pacient a pri potvrdení infekcie aj všetky jeho kontakty a ďalej postupovať podľa štandardných odporúčaných postupov.

Pacienti, ktorí majú prejavy infekcie a sú na aktívnej onkologickej liečbe, alebo majú aktívne onkologické ochorenie by mali v prvom kroku ak je to možné kontaktovať svojho ošetrojúceho onkológa.

Pacienti, ktorí nemajú aktívne onkologické ochorenie, alebo nie sú aktívne liečení by mali v prípade akútnej infekcie v prvom kroku kontaktovať svojho všeobecného lekára.

ODPORÚČANIA SOS ONKOLOGICKÝM PACIENTOM POČAS PANDÉMIE COVID-19

I. Rutinné kontroly pacientov po liečbe a pacienti na dlhodobej hormonálnej liečbe:

- Telefonicky sa preobjednať
- Využívať e-recepty
- Nevstupovať na onkologické oddelenia/ambulancie s príznakmi infekcie

- **Sledovať aktuálnu situáciu na stránkach svojho poskytovateľa zdravotnej starostlivosti**, ako aj Úradu verejného zdravia <http://www.uvzsr.sk/>, Ministerstva zdravotníctva a Svetovej zdravotníckej organizácie <https://www.health.gov.sk/Titulka> (WHO) <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>

To znamená, že sa **odkladajú kontrolné návštevy** po skončení liečby, akékoľvek otázky, zdravotné problémy, potreby napísania receptu, **odporúčame konzultovať s ošetrojúcim onkológom telefonicky alebo prostredníctvom e-mailu, vyhnúť sa neohlásenej návšteve ambulancie, cestovaniu.**

Zároveň odporúčame dodržiavať všetky vyhlásené opatrenia a postupy, ako sú v médiách – myslím, že dostatočne jasne a zrozumiteľne komunikované.

II. Pacienti na aktívnej protinádorovej liečbe:

- Chrániť seba aj okolie častou hygienou rúk
- Dodržiavať zásady hygieny pri kašľaní, čistení nosa a pod.
- Vyhýbať sa návštevám chorých ľudí
- **Sledovať aktuálnu situáciu na stránkach svojho poskytovateľa zdravotnej starostlivosti**, ako aj Úradu verejného zdravia <http://www.uvzsr.sk/>, Ministerstva zdravotníctva a Svetovej zdravotníckej organizácie <https://www.health.gov.sk/Titulka> (WHO) <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>

Pacienti, ktorí sú v aktívnej protinádorovej liečbe, odporúčame tak ako vyššie - akékoľvek otázky, zdravotné problémy, potreby napísania receptu, **odporúčame konzultovať s ošetrojúcim onkológom telefonicky alebo prostredníctvom e-mailu, vyhnúť sa neohlásenej návšteve ambulancie, cestovaniu.**

A navyše, odporúčame pred plánovanou liečbou (ambulantnou alebo hospitalizačnou) **konzultovať svojho ošetrojúceho lekára, ambulanciu alebo oddelenie a uistiť sa, že termín platí, že sú k dispozícii lieky, a že môžu prísť.**

Pacienti, ktorí majú komplikácie po protinádorovej liečbe

1. Teploty, kašeľ, dýchavicu, slabosť, bolesti kostí, kĺbov – nedajú sa odlíšiť od príznakov infekcie koronavírusom, tu sa musia zamyslieť nad akoukoľvek možnosťou styku buď

- s človekom, ktorí má potvrdenú infekciu, alebo s niekým, kto bol kdekoľvek v zahraničí za obdobie posledných 2 – 3 týždňov,
2. akékoľvek iné ťažkosti po liečbe.

Pre obe skupiny platí samozrejme **kontakt so svojim ošetrojúcim onkológom – telefón, e-mail – dostanú usmernenie a odporúčanie.**

Pre skupinu 1. navyše prosíme presne informovať, nezabudnúť na presný popis klinických príznakov + nič nezabudnúť a nezamlčať ohľadom kontaktov.

Ak pacient určite vylučuje možnosť kontaktu, onkológ s najväčšou pravdepodobnosťou odporučí kontrolu na onkologickom pracovisku (týka sa predovšetkým pracovísk s posteľovým oddelením).

Ak sa nedá vylúčiť kontakt resp. možnosť získania infekcie koronavírusom, odporúčame postupovať akoby bol pacient rizikový a je potrebný odber na vylúčenie infekcie koronavírusom.

Všetko je však potrebné riešiť po predchádzajúcej telefonickej alebo emailovej konzultácii, v žiadnom prípade neodporúčame bez konzultácie ísť do ambulancie, na urgentný príjem alebo do akéhokoľvek zdravotníckeho zariadenia. V prípade, že sa jedná o akútny stav, kontaktovať RZP.